

270 INDONÉSIE – KALIMANTAN A SULAWESI

CHARAKTERISTIKA AKCE

Jedná se o poznávací zájezd pro opravdové cestovatele a dobrodruhy, kteří upřednostňují zážitky a poznání. Společně navštívíme dva rovníkové ostrovy v samém srdci rozlehlého indonéského souostroví. Seznámíme se jak s džunglí, tak se způsobem života a tradičními zvyky místních obyvatel. Pro dopravu budeme používat pronajatá vozidla, lodě a dálkový autobus. V ceně zájezdu jsou zahrnuty místní přelety Jakarta – Pangkalanbun, Pangkalanbun – Banjarmasin, Banjarmasin – Ujung Pandang, Gorontalo – Jakarta. Za sportovnější část programu můžeme označit trek k tradičním obydlím kmene Bukit. Po dobu treku budeme nocovat 2x v domorodém příbytku, pro nesení zavazadel využijeme služeb nosičů. Ostatní ubytování je řešeno na pevnině v hotýlcích turistické kategorie, ve dvoulůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím, po dobu plavby v NP Tanjung Puting na palubě lodi s plnou penzí. K dispozici na lodi jsou matrace. Na Togianech budete ubytováni v jednoduchých bungalovech v přírodě s plnou penzí. Pro noclehy na treku a na lodi doporučujeme lehký spacák nebo spíše vložku do spacáku či deku. Poznání přírody a místních etnik bude tentokrát pro nás na prvním místě!

TREK NA KALIMANTANU

1. den Ráno krátká jízda na výchozí bod treku. Pak přes lesy, vesničky a farmy asi 15 km. Stezka zpevněná, většinu času zvolna stoupající, odpoledne strmější úseky. Zastávky na oběd, čaj a kávu, případně koupání v říčkách. Společný nocleh v domorodém příbytku, na dřevěné podlaze na matracích.

2. den Náročnější den, čeká nás trek hlubším pralesem v délce 20-25 km. Na trase jsou strmé úseky do kopce i z kopce. Pralesní terén je kluzký. Možnost návštěvy pralesního vodopádu s možností koupání. Oběd. Pak trasa vede údolím potoka – časté brodění, kluzké kameny a občasné přelézání padlých kmenů. Alternativně lze zvolit jednodušší trasu, která má max. 10 km, a vede po pohodlné zpevněné pěšině. Společný nocleh v domorodém příbytku, na dřevěné podlaze na matracích.

3. den Ráno po snídani 1-2 hodiny chůze k řece. Cesta je široká, s pevným povrchem. Plavba na bambusových vorech. Jízda po řece trvá podle stavu vody 2,5-3 hodiny. Po plavbě odpolední návrat do Banjarmasinu.

Poznámka: Toto je základní itinerář treku, který se zpravidla přizpůsobuje a mění dle aktuálního počasí a situace. Ubytování v oblasti u místních obyvatel se střídá, lesné stezky mohou být neprůchozí a podle toho se mění i varianty trasy. Na plavbu po pralesní řece si nebereme zavazadla. Zůstávají v suchu. Střeží je průvodce.

CESTOVNÍ DOKLADY

Budete potřebovat platný cestovní pas (platnost minimálně 6 měsíců po návratu zpět do České republiky) s minimálně 2 volnými stranami (pozor, na stránce by nemělo být ani propité razítko z předchozích stránek). Vezměte s sebou fotokopii dvoustrany pasu s osobními údaji a 2 fotografie pro případ ztráty nebo krádeže pasu. Případně si zašlete naskenovanou kopii pasu s osobními údaji na vlastní e-mail, budete ji mít tak vždy k dispozici.

VÍZOVÁ POVINNOST

Pro občany ČR i SR:

- **Indonésie:** bezvízový styk pro turistické pobyty do 30 dnů. Při příletu do Indonésie je nutné vyplnit celní prohlášení o dováženém zboží. V souladu s indonéskými předpisy a zákony jsou cestující povinni mít při sobě vždy osobní doklady pro případné prokázání totožnosti.

Pokud cestujete s pasem jiného státu, je nutné si před cestou samostatně ověřit vízovou povinnost do navštívených zemí.

CO VZÍT S SEBOU

Vzhledem k charakteru akce bude naším hlavním zavazadlem batoh nebo cestovní taška (dobré je přibalit i zámeček), určitě si vezměte i malý batoh, do kterého se sbalíme na trek. Ten také využijeme denně během jiných

ADRESA

Livingstone s.r.o.
Marešova 14
602 00 Brno

TELEFON

+420 542 214 542
+420 603 877 182

EMAIL A WEB

info@livingstone.cz
www.livingstone.cz

aktivit na zájezdu Letní oblečení – krátké kalhoty ideálně ke kolenům, trička s krátkým rukávem. Vzhledem ke konzervativnímu založení místních obyvatel není ideální si do měst oblékat tílko bez rukávů a šortky, které odhalují celá stehna (muži i ženy). Trika s dlouhým rukávem, lehké bavlněné kalhoty – dlouhé věci slouží hlavně jako ochrana před hmyzem. Plavky. Teplejší mikina do výše položených oblastí a na cestování v klimatizovaných dopravních prostředcích (letadla, autobusy). Pláštěnka či nepromokavá bunda typu Goretex. Pevné, ideálně nízké trekové boty a sandály. Z dalšího vybavení na cestu se hodí pokrývka hlavy, kvalitní sluneční brýle, opalovací krém s vysokým ochranným faktorem. Špunty do uší využijete při společných nocležích na treku i na lodi. Nutná je baterka – nejlépe čelovka, budík. Powerbanka na dobíjení foťáku a mobilu. Lehký spacák nebo vložka do spacáku. Na přespání v příbytcích během treku a na lodi jsou k dispozici matrace. Nepromokavý kryt na batoh a nepromokavý pytel na cenné věci (v obchodech s outdoorovým vybavením rádi poradí). Masku a šnorchl, pokud máte vlastní (dají se půjčit na místě, ale kvalita vás nemusí uspokojit). Kvalitní repelent s obsahem látky DEET.

VÝBAVA NA TREK

V pohoří Meratus bývá kvůli nadmořské výšce chladněji, přes noc mohou teploty klesat k 15°C. Je nutné vzít si s sebou lehký spacák, deku, nebo vložku do spacáku (stejně dobře poslouží i staré povlečení na peřinu). Spí se společně na matracích. Vzhledem k vlhkému klimatu doporučujeme vzít si oblečení z funkčních rychleschnoucích materiálů. Bunda, nejlépe nepromokavá. Igelitová pláštěnka. Košile či triko s dlouhými rukávy, dlouhé kalhoty. Pevnější neklouzavé boty – nízká treková obuv, nebo tenisky s dobrou podrážkou jsou ideální. Mohou se hodit i jedny podkolenky pro chůzi v džungli. Čelová svítilna. Špunty do uší. Doporučujeme s sebou přibalit prostředky na úpravu a čištění vody a repelent. Powerbanka na dobíjení foťáku a mobilu.

Všechno potřebné si sbalíme do menšího příručního batohu. Velké zavazadlo zůstává na v hotelové úschovně. Možné je i zabalit se jako dvojice do jednoho velkého batohu a druhý nechat v hotelu. Na trek není vhodné sbalit se do kufru. Nosiči mají problém s transportem takového typu zavazadla. Nezapomeňte na voděodolné obaly (nebo aspoň igelitové pytle) na cenné věci a suché oblečení, déšť bývá pravidlem.

VÝBAVA NA TOGIANSKÉ OSTROVY

Nepromokavé obaly na foťák, kameru a doklady. Plavky a pokrývka hlavy. Opalovací krém. Repelent. Baterka. Pokud máte vlastní, je dobré vzít s sebou vybavení na šnorchlování, podívaná pod hladinou moře stojí za to! Vybavení lze pronajmout i na místě, ale kvalita nemusí být uspokojivá. Powerbanka na dobíjení foťáku a mobilu.

K elektronickému vybavení (foťáky, kamery, tablety...) doporučujeme přibalit i kvalitní a odolný obal (proti prachu, vodě, oděru). Předejdete tak jejich případnému poškození. Před vlastním letem je vhodné mít všechny nejdůležitější věci (kameru, fotoaparáty, finance, cennosti, apod.) v příručním zavazadle, které si berete s sebou do letadla.

ZDRAVÍ

S cestami do exotických zemí často souvisí i zvláštní zdravotní opatření. V tabulce níže jsou uvedena pouze nejčastější očkování pro cesty do exotických zemí. Upozorňujeme, že se tento stav může měnit. Očkování doporučená mohou být vyžadována jako povinná a naopak.

Vakcinaci a užívání léků je potřeba konzultovat s odborným lékařem.

- Hepatitida A+B   Doporučené
- Břišní tyfus   Doporučené
- Vztekлина   Doporučené
- Antimalarika   Doporučené*

* Riziko malárie existuje v celé zemi včetně městských částí vyjma oblastí: Jakarta, Surabaya, Denpasar, Ubud (Bali). Malárie se vyskytuje v nižších nadmořských výškách než 1 200 m.

Se žádostí o odbornou konzultaci se obraťte na specializovaná centra cestovní medicíny. Jejich síť najdete po celé České republice - Praha, Brno, Ostrava, Olomouc, Plzeň, Zlín, Hradec Králové, Pardubice a další. Adresy a kontakty jsou uvedeny na www.ockovacentrum.cz.

Mimo tato pracoviště se můžete v BRNĚ obrátit na ambulanci cestovní medicíny MUDr. Vladimír Strakrle, Údolní 16 (vchodem lékárny do 1.patra), Brno tel. 545 240 743, www.strakrle.com, v PRAZE na Centrum cestovní medicíny, Havelská 14, Praha 1, tel. 222 094 121, www.medpharm.cz.

Veďte s sebou platný mezinárodní očkovací průkaz. Doporučujeme, abyste s sebou měli kromě dostatečné zásoby léků, které pravidelně užíváte, také příruční lékárníčku s léky a potřebami na případné zdravotní obtíže (střevní potíže, bolest, horečka apod.). Nezapomeňte před odjezdem navštívit kromě svého lékaře i zubaře.

POJIŠTĚNÍ

Cestovat do vzdálených končin bez cestovního pojištění je velké riziko. Pro kvalitu servisu, spolehlivost a rozsah plnění i nadále zůstáváme u ERV Evropské pojišťovny a.s. V rámci vaší cesty jste informace o možnostech pojištění obdrželi od pracovníků CK již dříve a v případě zájmu bylo pojištění léčebných výloh i případné pojištění storna uzavřeno.

V případě, že se během zájezdu plánujete zúčastnit některé z aktivit jako je rafting, lezení, slaňování, výstup na vrchol vyšší než 3 000 m, potápění, bungee jumping, jízda na koni, apod. NEZAPOMEŇTE si sjednat patřičné připojištění na tyto aktivity!

Více informací o pojištění a pojistné podmínky naleznete v tištěném katalogu, u pracovníků CK nebo na webových stránkách www.livingstone.cz/prakticke-informace/cestovni-pojisteni Pokud se rozhodnete si cestovní pojištění sjednat samostatně, prosíme o sdělení názvu pojišťovacího ústavu a čísla pojistné smlouvy garantovi zájezdu před vaším odletem.

Pojištění proti ztrátě likvidity, čili proti úpadku CK, je nutnou samozřejmostí. My jsme pojištěni u ERV Evropské pojišťovny a. s. Tato pojistka je zahrnuta v cenách našich zájezdů. Doklad o pojištění proti ztrátě likvidity od nás obdržíte na vyžádání. Další informace naleznete na www.livingstone.cz/o-nas/pojisteni-ck

VALUTOVÉ VYBAVENÍ

Místní měna:

- Indonésie: 1 USD = cca 12 000 – 14 000 IDR (indonéska rupie)
1 EUR = cca 15 000 – 17 000 IDR (indonéska rupie)

Kurzy se často mění. Kurzy místní měny lze orientačně zjistit na <https://www.oanda.com/currency/converter/>

Nejvýhodnější měnou jsou americké dolary nebo EUR. Bankovky nesmí být nijak poničené (zmuchlané, natržené, počmárané...) a dolary musí být vydané v roce 2008 a novější. Za poničené bankovky a starší dolary je v Indonésii horší kurz nebo je nebo vůbec nepřijmou. Při amerických dolarech platí, že lepší kurz je za bankovky vyšších nominálních hodnot, vezměte s sebou pokud možno 100 dolarové bankovky. Za bankovky nižších nominálních hodnot je horší kurz a 10 dolarové a menší bankovky nevymění vůbec.

Ceny v Indonésii jsou srovnatelné s cenami u nás. Kalimantan však patří k dražším oblastem v Indonésii, zejména kvůli chybějící nebo malé dopravní infrastruktuře – zvýšené náklady na dopravu se pak promítají do cen. Smlouvání je při nákupech běžnou záležitostí, musí však probíhat s úsměvem a být bráno spíše jako společenský rozhovor než záležitost života a smrti. Smlouvá se obvykle na tržištích a v malých krámcích, ve větších kamenných obchodech jsou ceny fixní.

Na nezbytné výdaje doporučujeme částku od 350 USD výše. Vezená suma záleží na tom, zda vás pohlčí množství nabízených suvenýrů (dřevěné výrobky, sošky, batiky), případně zda se rozhodnete absolvovat některou z fakultativních aktivit.

PLATEBNÍ KARTY:

Platební karty VISA a MasterCard jsou akceptovány v drahých hotelích, restauracích, vybraných obchodech se suvenýry a v potápěčských centrech. Při platbě kartou je často účtován poplatek ve výši cca 3 % hodnoty zboží

nebo služby. Bankomaty jsou běžné ve velkých městech a turistických centrech, v námi navštívených oblastech ji budete moci použít spíše sporadicky. Poplatky za výběr záleží na vaší bance, doporučujeme předem si jejich výši zjistit. Banky omezují výběr hotovosti na 30 bankovek na jeden výběr, což je při 100.000 bankovce cca 200 USD, tento výběr je ale možné opakovat.

Doporučujeme před odjezdem kontaktovat vaši banku a nahlásit, že budete kartu používat v Indonésii. Může se stát, že Vám banka po prvním výběru či placení kartu zablokuje s podezřením na zneužití. Stejně jako v jiných zemích třetího světa, i zde je třeba dbát zvýšené opatrnosti při použití karet kvůli jejich možnému zneužití. Přestože používání platebních karet je čím dál tím rozšířenější, doporučujeme si kapesné vzít si v hotovosti.

SPROPITNÉ

Malé spropitné při placení bude velmi uvítáno (cca 2 000 – 4 000 IDR). V lepších restauracích je připočítávána daň a někdy i spropitné automaticky k ceně (jedná se obvykle spolu o 10-22 %). Měli byste počítat se spropitným pro najaté řidiče, průvodce, nosiče a posádku lodi cca 50 USD. Zdvořilé je zanechat malý peněžní dar při ukončení návštěvy mešity, chrámu, svatyně nebo domorodé vesnice. V Indonésii můžou na některých místech požadovat poplatky za používání kamer a fotoaparátů.

CENA ZÁJEZDU

Cena zájezdu zahrnuje:

- Mezinárodní letenka včetně letištních tax
- Místní přelety Jakarta – Pangkalanbun, Pangkalanbun – Banjarmasin, Banjarmasin – Ujung Pandang (Makassar), Gorontalo – Jakarta
- Pronajatá doprava, loď, dálkový autobus Makassar – Rantepao
- Ubytování na pevnině v hotelích, po dobu plavby na palubě lodi (2x), po dobu treku v tradičních příbytcích (2x), na Togianských ostrovech v přírodních bungalovech
- Plná penze po dobu plavby na lodi v Tanjung Puting, na treku Loksado
- Služby nosičů po dobu treku (zavazadla do 10 kg)
- Plavba na Togiany a pobyt na Togianech včetně plné penze
- Vstupné do národních parků a rezervací
- Český nebo slovenský průvodce
- Místní průvodce podle potřeb
- Pojištění cestovní kanceláře proti úpadku

Cena zájezdu nezahrnuje:

- Vstupy do památkových objektů, na kulturní vystoupení, exkurze za poznáním (cca 50 USD)
- Fakultativní výlety, např. na ostrov Una Una (lze realizovat jen za příznivých povětrnostních podmínek)
- Služby nosičů při zavazadlech přesahujících limit 10 kg
- Místní odletové taxy v Indonésii, pokud jsou požadovány
- Spropitné pro místní průvodce, nosiče (asi 50 USD)
- Strava nad rámec programu
- Nápoje
- Poplatky za používání kamer a fotoaparátu
- Příplatek za jednolůžkový pokoj v hotelech
- Cestovní pojištění (rádi vám připravíme nabídku od ERV Evropské pojišťovny)

FAKULTATIVNÍ AKTIVITY

Příklady vstupů a fakultativních aktivit, které nejsou zahrnuty do ceny zájezdu:

Sulawesi

- Pevnost Rotterdam 10 000 IDR

- Návštěva tradičních vesnic a památek Tana Toraja, celkem 210 000 IDR (KeteKesu, Londa, Lemo)
- Vodopády kolem jezera Poso – 20 000 IDR

Ceny jsou orientační a mohou se měnit.

UBYTOVÁNÍ

V „civilizaci“ nocujeme v hotýlcích turistické kategorie, dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením (normou je sprcha, ale možná se zde setkáte také s typickou indonéskou polévací lázní – mandi). Po dobu plavby na palubě lodi s plnou penzí (v NP Tanjung Puting 2x). K dispozici jsou na lodi matrace. Na treku 2x v domorodých příbytcích. Doporučujeme přibalit si lehký spacák či vložku do spacáku a lehkou karimatku (v domorodých obydlích jsou k dispozici rohože, kdo chce větší pohodlí, doporučujeme karimatku). Na Togianech budete ubytováni v bungalovech (dvoulůžkové pokoje s vlastním sociálním zařízením) s plnou penzí. Jedná se o odlehlé souostroví mimo hlavní trasy, proto je ubytování jednoduché a obklopené přírodou a jejími obyvateli. Elektrina bývá k dispozici ve večerních hodinách z generátoru, proto se hodí powerbanka na dobíjení foťáku a mobilu.

DOPRAVA

Pro dopravu budeme používat pronajatá vozidla a lodě, na trase Makassar – Rantepao noční dálkový autobus. V ceně zájezdu jsou zahrnuty přelety Jakarta – Pangkalanbun, Pangkalanbun – Banjarmasin, Banjarmasin – Ujung Pandang, Gorontalo – Jakarta.

STRAVA A NÁPOJE

Strava není zahrnuta do ceny zájezdu, s výjimkou plné penze po dobu plavby na lodi (v NP Tanjung Puting 2 dny), 2 dny na treku v Loksado a při pobytu na Togianech.

Obvykle se stravujeme společně v restauracích a jídelnách. Průvodce zájezdu je nápomocen s výběrem. Pokud chcete vézt něco z domova, jsou vhodné sušené potraviny, vitamíny či různé sladkosti pro rychlé doplnění energie. Na „vnitřní dezinfekci“ si můžete přibalit vzorek domácí pálenky. Ve městech během naší akce se ale dá rozumně dokoupit vše potřebné.

Indonéská kuchyně je velmi pestrá. Základním pokrmem je rýže (Indonésané ji běžně konzumují k snídani, obědu i večeři). Indonésané milují vejce, která jsou v různých úpravách součástí každého jídelníčku. Mezi charakteristické pokrmy patří různé druhy kuřecích polévek, ryby, ale také zeleninové polévky a rozmanité dušené pikantní zeleninové směsi. Na každém stole najdete na dochucení sladkou sójovou omáčku (kecap manis) a tzv. sambal (velmi ostrá směs sekaných rajčat a pasty z malých mletých chilli papriček). Chilli papričky se ostatně servírují téměř ke každému jídlu. Indonésané servírují jídla nejčastěji do hlubokých talířů, jí se vidličkou a lžící. K jídlům rozšířeným po celé zemi patří zcela jistě nasi goreng (rýže smažená s kousky různých druhů masa a zeleniny) a mie goreng (rýže je nahrazena smaženými nudlemi), smažená ryba ikan goreng, ayam bakar – grilované kuře, cap cai – jídlo čínského původu - dušená zeleninová směs s kousky masa nebo plodů moře a satay, což je grilované maso na špejli se sojovou omáčkou nebo omáčkou z burských oříšků.

Po celý rok je zde velký výběr tropického ovoce, takže mezi nejčastější nápoje patří kromě vody také čerstvé ovocné šťávy a džusy. K dostání je široký výběr nealkoholických nápojů, limonády, čaje, velmi silná a sladká káva. Na vybraných místech je dostupné vyhlášené pivo Bintang.

Voda z místních zdrojů se nedoporučuje používat ke konzumaci. V obchodech i restauracích dostanete balenou vodu v plastových láhvích a doporučujeme, abyste balenou vodu používali i na čištění zubů. Během naší cesty je možné dokupovat pitnou vodu v originálně uzavřených plastových láhvích, na dny, kdy nebude možnost nic dokupovat (např. v národních parcích) se zásobíme dopředu.

Orientační ceny jídel a nápojů: Večeře v restauraci 7–12 USD, u stánku 2-5 USD, 1,5 l vody 1 USD, pivo 4–6 USD, káva a čaj 0,5-1 USD, čerstvý ovocný džus 1-2 USD.

KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Indonéské souostroví se táhne v délce 5 000 km od západu k východu podél rovníku, má tedy rovníkové tropické monzunové podnebí s malými výkyvy teplot, které jsou daleko více ovlivněny nadmořskou výškou. Průměrná denní teplota se celoročně pohybuje v rozmezí 28-33°C. Ve vyšších nadmořských výškách je chladněji. V pohoří Meratus (Loksado) může v noci teplota klesnout i k 15°C. Typická je vysoká vzdušná vlhkost 80-90%. Jsou zde dvě výrazně odlišná roční období. Období dešťů (musim hujan) na Kalimantanu kulminuje v lednu – březnu, období sucha (musim kemarau) je od srpna do října. Tropické lijáky vás ale mohou potkat po celý rok. Nejlepším obdobím pro turistickou návštěvu Kalimantanu a Sulawes je období od března do listopadu.

Stálá rovnodennost - vzhledem k rovníkové poloze Indonésie zde rovněž vzniká pro Středoevropana velmi zajímavý jev: všechny dny jsou tu po celý rok prakticky stejně dlouhé. Vzdálenost této oblasti od Slunce se zde s ročními obdobími téměř nemění, a tak se po celý rok rozednívá kolem půl šesté ráno a stmívá se velmi rychle, kolem šesté večer. V poledne se nachází slunce „v nadhlavníku“, přesně podle pouček z učebnic zeměpisu, vlastní stín byste v tu chvíli hledali marně. Západ slunce nořícího se kolmo za horizont trvá pouze několik minut, a pokud chcete získat pohlednicové záběry rudého kotouče zapadajícího do moře, máte na správnou expozici doslova pár desítek vteřin. Rozdíl mezi nejdelším a nejkratším dnem v roce činí pouhých 48 minut.

BALIKPAPAN (KALIMANTAN)

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	29	30	30	29	29	29	28	29	29	29	29	29
Průměrné srážky (mm)	201	175	231	208	231	193	180	163	140	132	168	206

RANTEPAO (SULAWESI)

Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Nejvyšší průměrná teplota (°C)	26	27	27	27	26	26	25	26	27	28	27	26
Průměrné srážky (mm)	320	337	366	469	289	202	171	160	141	169	308	381

VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY RÁDI ZODPOVÍME:

V Brně:

písemně: LIVINGSTONE, s.r.o., Marešova 14, 602 00 BRNO
telefonicky: 542 214 645
e-mailem: info@livingstone.cz
osobně: po – pá 9.00 – 16.00 hodin

Naši nabídku zájezdů najdete na www.livingstone.cz